

สรุป อภิปรายผลและขอเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้อิทธิพลของสภาพแวดล้อมคักศรรใน
คลินิกกับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล มีจุดประสงค์ดังนี้

1. ศึกษาการรับรู้อิทธิพลของสภาพแวดล้อมคักศรรในคลินิกของนักศึกษาพยาบาลใน
สถานที่ต่าง ๆ
2. ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพพยาบาล
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้อิทธิพลของสภาพแวดล้อมคักศรรในคลินิก
โดยส่วนรวม กับความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพพยาบาล
4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้อิทธิพลของสภาพแวดล้อมคักศรรในคลินิก
ในแต่ละสถานที่กับความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพพยาบาล
5. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้อิทธิพลของสภาพแวดล้อมคักศรรในคลินิก
โดยส่วนรวมและในแต่ละสถานที่กับความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพพยาบาลของ
สถาบันการศึกษพยาบาลแต่ละสังกัดในกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

1. การรับรู้อิทธิพลของสภาพแวดล้อมคักศรรในคลินิกมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น
ของนักศึกษาพยาบาลทั้งหมดต่อวิชาชีพพยาบาล
 - 1.1 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อสภาพแวดล้อมโดยส่วนรวมมีความสัมพันธ์
กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาล
 - 1.2 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น
ต่อวิชาชีพพยาบาล
 - 1.3 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่ออาจารย์พยาบาลมีความสัมพันธ์กับ
ความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาล
 - 1.4 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อพยาบาลประจำการมีความสัมพันธ์กับ
ความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาล

2. การรับรู้ทัศนคติของสภาพแวดล้อมคักสรรในคตินิยมความสัมพันธ์กับความคิดเห็น
ของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาลแต่ละสังกัดต่อวิชาชีพพยาบาล

- 2.1 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อสิ่งแวดล้อม โดยส่วนรวมมีความสัมพันธ์
กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาลแต่ละสังกัด
- 2.2 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น
ต่อวิชาชีพพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาลแต่ละสังกัด
- 2.3 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่ออาจารย์พยาบาลมีความสัมพันธ์กับความ
คิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาลแต่ละสังกัด
- 2.4 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อพยาบาลประจำการมีความสัมพันธ์กับ
ความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาลแต่ละสังกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ซึ่งอยู่
ในหลักสูตรปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสถาบันการศึกษาพยาบาลทุกสังกัดในกรุงเทพมหานคร
โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากสถาบันการศึกษาพยาบาลสังกัดละ 1 สถาบันได้มา 5 สถาบัน
และสุ่มตัวอย่างประชากรจากนักศึกษาพยาบาลแต่ละสังกัดแบบง่ายโดยใช้ตารางเลขสุ่ม และ
คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด โดยใช้สูตรของ ทาโรยามาเน ได้กลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด 250 คน กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างสังกัดละ 50 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเองโดยศึกษาแบบสอบถาม
เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ (learning Environment) ของแดลม (Dalme)
และแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย (The College Environment)
ของแอสติน (Astin) และศึกษาจากเอกสาร จากผลการวิจัยอื่น ๆ ทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้สภาพแวดล้อมในคตินิยมและความ
คิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลโดยแบ่งแบบสอบถามออกดังนี้
 - 2.1 การรับรู้ของนักศึกษาต่อกลุ่มเพื่อน 18 ข้อ
 - 2.2 การรับรู้ของนักศึกษาต่ออาจารย์พยาบาล 19 ข้อ

2.3 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อพยาบาลประจำการ 18 ข้อ

2.4 ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพพยาบาล 19 ข้อ

รวมแบบสอบถามในขั้นตอนนี้ 74 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนให้ค่า (Rating Scale) 4 อันกับการหาความตรงกันเนื้อหา และความเที่ยงของแบบสอบถาม กระทำโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงข้อคำถาม แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาพยาบาลจำนวน 20 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้ความเที่ยงของแบบสอบถามมีค่า 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยไปให้คณบดีและผู้อำนวยการของสถาบันการศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ทั้ง 5 แห่ง พร้อมทั้งได้แนบบแบบสอบถามไปด้วย 1 ฉบับ เพื่อประกอบการพิจารณาในการอนุญาตให้นักศึกษาพยาบาลตอบแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามมอบให้อาจารย์ประจำชั้นปีที่ 4 เป็นผู้ทำการแจกให้นักศึกษาในแต่ละสถาบันและนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นผู้ให้คะแนนในแต่ละข้อกระทง ผู้วิจัยได้กำหนดวันเวลา เพื่อขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 1 - 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาเป็นจำนวน 250 ฉบับ จาก 5 สถาบัน ได้ทำการตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับ ปรากฏว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการทางสถิติเพื่อคำนวณหาต่าง ๆ ดังมีลำดับขั้นดังนี้

1. สถานภาพของตัวอย่างประชากร หากมีชนิดพิเศษของอายุของนักศึกษาพยาบาลแต่ละสถาบัน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้สภาพแวดล้อมในคลินิกและความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาล คำนวณดังนี้

2.1 หากมีชนิดพิเศษและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำตอบแต่ละข้อ เป็นรายคานของแต่ละสถาบันการศึกษาพยาบาล

2.2 ทาคาสหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ทัศนคติของสภาพแวดล้อมในคลินิกเป็นรายด้านและโดยส่วนร่วมกับความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพพยาบาลในแต่ละสถาบันการศึกษาพยาบาลและโดยส่วนรวม โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลจำนวนทั้งหมด 250 คน จาก 5 สถาบันการศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร มีอายุโดยเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 21.61 ปี โดยนักศึกษาจากโรงเรียนพยาบาลดุสิตอภินิหารและอนามัย กองศึกษา กรมแพทยทหารเรือมีอายุโดยเฉลี่ยสูงสุดคือ (\bar{x}) เท่ากับ 22.06 ปี (ตารางที่ 1)

2. การรับรู้ทัศนคติของสภาพแวดล้อมในคลินิก และความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาลแต่ละสังกัด สรุปผลได้ดังนี้

2.1 นักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

มีการรับรู้ต่อกลุ่มเพื่อน เป็นไปในเชิงบวกเกือบทั้งหมด โดยมีความซนิมเลขคณิตของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 2.82 มีข้อเพียงข้อเดียวที่นักศึกษาไม่มีการรับรู้ต่อกลุ่มเพื่อนเป็นไปในเชิงลบ คือข้อ 18 (นักศึกษาส่วนมากรู้สึกไม่สบายใจเพราะได้รับประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติงานไม่เพียงพอ) โดยค่าซนิมเลขคณิตของคะแนนข้อนี้เท่ากับ 1.98 (ตารางที่ 2)

การรับรู้ของนักศึกษาส่วนใหญ่ต่ออาจารย์พยาบาลเป็นไปในเชิงบวก โดยค่าซนิมเลขคณิตของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 2.63 มีเพียง 2 ข้อที่นักศึกษาไม่มีการรับรู้ต่ออาจารย์พยาบาลเป็นไปในเชิงลบคือข้อ 5 และ 8 (ข้อ 5 อาจารย์เคร่งครัดต่อการแต่งตัวของนักศึกษาเวลาขึ้นฝึกปฏิบัติงานในคลินิก และข้อ 8 อาจารย์ควรให้โอกาสนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติเทคนิคทางการพยาบาลมากกว่านี้) โดยมีความซนิมเลขคณิตเท่ากับ 1.96 และ 1.74 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

การรับรู้ของนักศึกษาต่อพยาบาลประจำการ เป็นไปในเชิงบวกเกือบทุกข้อ โดยค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 2.44 มีเพียงข้อเดียวที่นักศึกษา มีการรับรู้ต่อพยาบาลประจำการ เป็นไปในเชิงลบคือข้อ 16 (นักศึกษาจะรู้สึกเครียดมาก เมื่อพยาบาลประจำการ จอมองดูการทำงานของนักศึกษาตลอดเวลา) โดยค่ามัธยิมเลขคณิตเท่ากับ 1.90 (ตารางที่ 4)

นักศึกษามีความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลเป็นไปในเชิงบวกทุกข้อ โดยมีค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 2.84 (ตารางที่ 5)

2.2 นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย

นักศึกษามีการรับรู้ต่อกุณเพื่อน เป็นไปในเชิงบวกเป็นส่วนใหญ่ โดยมีค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 2.87 มีอยู่เพียง 2 ข้อที่นักศึกษา มีการรับรู้ต่อกุณเพื่อน เป็นไปในเชิงลบคือข้อ 7 และ 18 (ข้อ 7 ไม่มีการ จึงดีจึงเคยในหมู่เพื่อน ข้อ 18 นักศึกษาส่วนมากรู้สึกไม่สบายใจเพราะได้รับ ประสพการณ์ในการฝึกปฏิบัติงานไม่เพียงพอ) โดยมีค่ามัธยิมเลขคณิตเท่ากับ 1.90 และ 1.68 ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

การรับรู้ของนักศึกษาต่ออาจารย์พยาบาลส่วนใหญ่ เป็นไปในเชิงบวก โดยค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 2.93 มีเพียงข้อเดียวที่ นักศึกษามีการรับรู้ต่ออาจารย์พยาบาลในเชิงลบ ได้แก่ข้อ 8 (อาจารย์ควร ให้โอกาสนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติเทคนิคทางการพยาบาลมากกว่านี้) โดยมีค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนข้อนี้เท่ากับ 1.60 (ตารางที่ 7)

การรับรู้ของนักศึกษาส่วนใหญ่ต่อพยาบาลประจำการ เป็นไปในเชิงบวก โดยค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 2.44 มีอยู่ 3 ข้อ ที่นักศึกษา มีการรับรู้ต่อพยาบาลประจำการเป็นไปในเชิงลบได้แก่ข้อ 7.8 และ 16 (ข้อ 7 กรณีที่พยาบาลประจำการทำความผิดพลาดเขาจะยอมรับผิดเมื่อนักศึกษายกเขา, ข้อ 8 เมื่อนักศึกษาต้องการ จะทำการพยาบาลบางอย่าง แก่ผู้ป่วย แต่ไม่มีผู้ป่วยประ เภทนั้นอยู่ในขณะนั้น พยาบาลประจำการส่วนใหญ่ จะสอนให้แก่นักศึกษา ข้อ 16 นักศึกษาจะรู้สึกเครียดมากเมื่อพยาบาล ประจำการ จอมองดูการทำงานของนักศึกษาตลอดเวลา) โดยมีค่ามัธยิมเลขคณิตเท่ากับ 1.94, และ 1.82 ตามลำดับ (ตารางที่ 8)

นักศึกษามีความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลเป็นไปในเชิงบวกทุกข้อ โดยมีความ
 ทัศนคติของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 3.19 (ตารางที่ 9)

2.3 นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

นักศึกษามีการรับรู้ต่อกลุ่มเพื่อนเป็นไปในเชิงบวกทุกข้อ โดยมีความ
 ทัศนคติของคะแนนรวมทั้งหมดเท่ากับ 2.94 (ตารางที่ 10)

การรับรู้ของนักศึกษาต่ออาจารย์พยาบาลเป็นไปในเชิงบวกทุกข้อ โดยมี
 ทัศนคติของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 2.65 (ตารางที่ 11)

การรับรู้ของนักศึกษาส่วนใหญ่อาจารย์พยาบาลเป็นไปในเชิงบวก
 โดยมีความทัศนคติของคะแนนรวมทั้งหมดเท่ากับ 2.34 มีอยู่ 3 ข้อที่
 นักศึกษามีการรับรู้ต่อพยาบาลประจำการ เป็นไปในเชิงลบได้แก่ข้อ 7, 16
 และ 17 (ข้อ 7 กรณีที่พยาบาลประจำการทำความผิดพลาด เขาจะยอมรับผิด
 เมื่อนักศึกษาบอกเขา ข้อ 16 นักศึกษาจะรู้สึกเครียดมากเมื่อพยาบาล
 ประจำการจ้องมองดูการทำงานของนักศึกษาตลอดเวลา และข้อ 17 พยาบาล
 ประจำการส่วนใหญ่สังเกตการทำงานของนักศึกษาในส่วนที่เขาจะวิจารณ์
 นักศึกษาได้เท่านั้น) โดยมีความทัศนคติของแต่ละข้อเท่ากับ 2.0, 1.44
 และ 2.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 12)

นักศึกษามีความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลเป็นไปในเชิงบวกทุกข้อ โดย
 มีความทัศนคติของคะแนนรวมทั้งหมดเท่ากับ 3.10 (ตารางที่ 13)

2.4 นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ

นักศึกษามีการรับรู้ต่อกลุ่มเพื่อนเป็นไปในเชิงบวกทุกข้อ โดยมีความ
 ทัศนคติของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 2.94 (ตารางที่ 14)

การรับรู้ของนักศึกษาส่วนใหญ่อาจารย์พยาบาลเป็นไปในเชิงบวก
 โดยมีความทัศนคติของคะแนนรวมทั้งหมดเท่ากับ 2.44 มีอยู่ 3 ข้อที่
 นักศึกษามีการรับรู้ต่ออาจารย์พยาบาลเป็นไปในเชิงลบได้แก่ข้อ 2, 4 และ
 5 (ข้อ 2 อาจารย์ไม่ให้อาจารย์แก่นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนเนื้อหา
 วิชาพยาบาลที่จะสอน ข้อ 4 อาจารย์มักจะไม่พอใจเมื่อนักศึกษาทำรายงาน
 นอกแนวทางที่วางไว้ และข้อ 5 อาจารย์เคร่งครัดต่อการแต่งตัวของ
 นักศึกษาเวลาขึ้นฝึกปฏิบัติงานในคลินิก) โดยมีความทัศนคติของแต่ละข้อ

เท่ากับ 1.94, 1.78 และ 1.46 ตามลำดับ (ตารางที่ 15)

การรับรู้ของนักศึกษาส่วนใหญ่ต่อพยาบาลประจำการ เป็นไปในเชิงบวก โดยมีความซนิมเลขคณิตของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 2.42 มีอยู่ 2 ข้อที่นักศึกษา มีการรับรู้ต่อพยาบาลประจำการในเชิงลบได้แก่ข้อ 7 และ 16 (ข้อ 7 กรณีที่พยาบาลประจำการทำความผิดพลาดเขาจะยอมรับผิดเมื่อนักศึกษาบอกเขา ข้อ 16 นักศึกษาจะรู้สึกเครียดมากเมื่อพยาบาลประจำการจ้องมองดูการทำงาน ของนักศึกษาตลอดเวลา โดยมีความซนิมเลขคณิตของแต่ละข้อเท่ากับ 1.96 และ 1.58 ตามลำดับ (ตารางที่ 16)

นักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลเป็นไปในเชิงบวกทุกข้อ โดยความซนิมเลขคณิตของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 2.98 (ตารางที่ 17)

2.5 นักศึกษาพยาบาล โรงเรียนพยาบาลดุสิตรภและอนามัย กองศึกษากรนแพทยทหารเรือ

นักศึกษามีการรับรู้ต่อกลุ่มเพื่อน เป็นไปในเชิงบวกทุกข้อ โดยมีความซนิมเลขคณิตของคะแนนรวมทั้งหมดเท่ากับ 3.03 (ตารางที่ 18)

การรับรู้ของนักศึกษาส่วนใหญ่ต่ออาจารย์พยาบาลเป็นไปในเชิงบวก โดยมีความซนิมเลขคณิตของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 2.73 มีอยู่เพียงข้อเดียวที่นักศึกษามีการรับรู้ต่ออาจารย์พยาบาลในเชิงลบได้แก่ข้อ 5 (อาจารย์เคร่งครัดต่อการแต่งตัวของนักศึกษาเวลาขึ้นฝึกปฏิบัติงานในคลีนิก) โดยมีความซนิมเลขคณิตเท่ากับ 1.58 (ตารางที่ 19)

การรับรู้ของนักศึกษาส่วนใหญ่ต่อพยาบาลประจำการ เป็นไปในเชิงบวก โดยมีความซนิมเลขคณิตของคะแนนรวมทั้งหมดเท่ากับ 2.42 มีเพียงข้อเดียวที่นักศึกษามีการรับรู้ต่อพยาบาลประจำการในเชิงลบได้แก่ข้อ 16 (นักศึกษารู้สึกเครียดมากเมื่อพยาบาลประจำการจ้องมองดูการทำงาน ของนักศึกษาตลอดเวลา) โดยมีความซนิมเลขคณิตเท่ากับ 1.50 (ตารางที่ 20)

นักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลเป็นไปในเชิงบวกทุกข้อ โดยความซนิมเลขคณิตของคะแนนรวมทั้งหมดเท่ากับ 3.4 (ตารางที่ 21)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้อิทธิพลของสภาพแวดล้อมคักสรรในคลีนิกกับความ
คิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลเป็นรายคน และโดยส่วนรวมของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด
(ตารางที่ 22)

3.1 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อสภาพแวดล้อมโดยส่วนรวมมีความสัมพันธ์
กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็น
ไปตามสมมติฐานข้อ 1.1 ที่ตั้งไว้

3.2 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น
ต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐาน
ข้อ 1.2 ที่ตั้งไว้

3.3 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่ออาจารย์พยาบาลมีความสัมพันธ์กับความ
คิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตาม
สมมติฐานข้อ 1.3 ที่ตั้งไว้

3.4 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อพยาบาลประจำการมีความสัมพันธ์กับ
ความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เป็นไป
ตามสมมติฐานข้อ 1.4 ที่ตั้งไว้

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้อิทธิพลของสภาพแวดล้อมคักสรรในคลีนิกกับความ
คิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลเป็นรายคนและโดยส่วนรวมของนักศึกษาพยาบาลแต่ละสังกัด

4.1 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
(ตารางที่ 23)

ก. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อสภาพแวดล้อมโดยส่วนรวมมีความ
สัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.1 ที่ตั้งไว้

ข. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความ
คิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001
เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.2 ที่ตั้งไว้

ค. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่ออาจารย์พยาบาลมีความสัมพันธ์กับ
ความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.3 ที่ตั้งไว้

ง. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อพยาบาลประจำการมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.4 ที่ตั้งไว้

4.2 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย (ตารางที่ 24)

ก. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.1 ที่ตั้งไว้

ข. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.2 ที่ตั้งไว้

ค. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่ออาจารย์พยาบาลมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.3 ที่ตั้งไว้

ง. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อพยาบาลประจำการมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.4 ที่ตั้งไว้

4.3 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ (ตารางที่ 25)

ก. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.1 ที่ตั้งไว้

ข. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.2 ที่ตั้งไว้

ค. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่ออาจารย์พยาบาลมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.3 ที่ตั้งไว้

ง. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อพยาบาลประจำการมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.4 ที่ตั้งไว้

4.4 การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ ฯ (ตารางที่ 26)

ก. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อสภาพแวดล้อมโดยส่วนรวมมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.1 ที่ตั้งไว้

ข. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.2 ที่ตั้งไว้

ค. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่ออาจารย์พยาบาลมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.3 ที่ตั้งไว้

ง. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อพยาบาลประจำการมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.4 ที่ตั้งไว้

4.5 การรับรู้ของนักศึกษาโรงเรียนพยาบาลดุสิตอภินิหารและอนามัย กถกศึกษา กรมแพทย์ทหารเรือ (ตารางที่ 27)

ก. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อสภาพแวดล้อมโดยส่วนรวมมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.1 ที่ตั้งไว้

ข. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.2 ที่ตั้งไว้

ค. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่ออาจารย์พยาบาลไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.3 ที่ตั้งไว้

- ง. การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อพยาบาลประจำการไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.4 ที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอายุโดยเฉลี่ย 21.61 ปี นักศึกษาในวัยนี้เป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น เป็นระยะที่ความเจริญเติบโตทางกายพัฒนาเต็มที่และสมบูรณ์ในด้านการมีอารมณ์ของคิโจนอย ความคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น มีความเข้าใจและมีความมั่นคงทางจิตใจดีกว่าในระยะวัยรุ่น มีความสามารถที่จะตัดสินใจได้ด้วยตนเองโดยมองโลกและเหตุการณ์อย่างกว้างขวาง ในด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือลักษณะพัฒนาการทางสังคมนั้น ระเบียบยังคงให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนร่วมวัยอยู่ มีความสัมพันธ์กับมนุษย์ทุกเพศทุกวัยได้เป็นอย่างดี และสามารถจะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้¹ นักจิตวิทยาเชื่อว่าสภาพแวดล้อมอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ตลอดจนพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ ของมนุษย์เป็นอย่างมาก การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีและเหมาะสมต่อการเรียนรู้จะทำให้เด็กสามารถพัฒนาตัวเองเข้าสู่วิชาชีพได้เป็นอย่างดี และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ดังที่ละม่อม ศรีจันทร์พันธ์² เขียนไว้ว่า "สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรรคอุปนิสัยที่ดีแก่นักศึกษา ได้แก่บรรยากาศที่อบอุ่น การยอมรับซึ่งกันและกัน ทำให้บุคคลภายในครอบครัวนั้นมีบุคลิกลักษณะดี มีความมั่นใจและมีการแสดงออกที่ดี ทำให้เกิดความอบอุ่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องและพบเห็น"

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า โดยส่วนรวมแล้วการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานครต่อสิ่งแวดล้อมในคสิณิคโดยส่วนรวม ตลอดจนเพื่อน ตลอดจนอาจารย์พยาบาล และต่อพยาบาลประจำการมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลทุกสังกัดในกรุงเทพมหานครต่อสภาพแวดล้อมในคสิณิคโดยส่วนรวม ตลอดจนเพื่อน ตลอดจนอาจารย์พยาบาล และต่อพยาบาลประจำการมีความ

¹ วัลเพ็ญ บุณประกอบ, ตำราจิตเวชศาสตร์ : พัฒนาการบุคลิกภาพ หน้า

67 - 68.

² ละม่อม ศรีจันทร์พันธ์, "พยาบาลกับการพัฒนา, จดหมายเหตุการณ์พยาบาล.

สัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ยกเว้นการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลจุฬาลงกรณ์และอนามัย กองศึกษา กรมแพทยทหารเรือ ที่มีต่ออาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาล ทั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนให้คะแนนการรับรู้ต่ออาจารย์พยาบาล หรือการรับรู้ต่อพยาบาลประจำการ กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกันมาก จึงทำให้ความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละคู่ไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยที่การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่ออาจารย์พยาบาลต่อพยาบาลประจำการ และความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลเป็นไปในเชิงบวกทั้งสิ้น ดังตารางที่ 19, 20 และ 21

ถ้าจะพิจารณารายละเอียดถึงการรับรู้ที่พึงพอใจของสภาพแวดล้อมแต่ละด้าน และความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาล จะพบว่า เป็นไปในเชิงบวกเป็นส่วนใหญ่ดังรายละเอียดที่จะกล่าวต่อไป

การรับรู้ต่อกลุ่มเพื่อนของนักศึกษาพยาบาลทุกสังกัดในกรุงเทพมหานคร เป็นไปในเชิงบวกเป็นส่วนใหญ่ โดยนักศึกษาจะช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการวางแผนและให้การพยาบาล ช่วยปกป้องซึ่งกันและกัน เมื่อเพื่อนให้การพยาบาลที่ผิดและจะตักเตือนกันเอง เพื่อน ๆ ให้ความสนใจในการเรียนการสอนอยู่เสมอ และเล่าให้ฟังถึงประสบการณ์ในการเรียนรู้ในคลินิกและเห็นด้วยกับความคาดหวังของสถานศึกษาต่อวิชาชีพพยาบาล และถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ แสดงว่ากลุ่มชั้นเรียนมีประสิทธิภาพ โดยนักการศึกษาเชื่อว่า กลุ่มชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพมักจะมีลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กลุ่มมีเป้าหมายชัดเจนและคล้อยตามปทัสฐานของสถานศึกษา¹ ซึ่งจะช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เมื่อพิจารณาถึงการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่อกลุ่มเพื่อนที่เป็นไปในเชิงลบพบว่า นักศึกษาไม่เห็นด้วยต่อการชิงดีชิงเด่นในกลุ่มเพื่อน ถ้าอาจารย์พยาบาลจะสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของนักศึกษาจากการชิงดีชิงเด่นมาเป็นการแข่งขันกันภายในกลุ่ม จะทำให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจต่อการเรียนการสอนในคลินิกมากขึ้น ดังที่นักจิตวิทยาการศึกษาเชื่อว่าการ

¹ พันทิพา อุษัยสุช, พจนานุกรมการศึกษา หน้า 177 - 185.

แข่งขัน เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้เรียนมีความมานะพยายามปรับปรุงตัวเองให้ดียิ่งขึ้น¹ จาก การทดลองของมอลเลอร์² (Maller) พบว่าการแข่งขันเป็นกลุ่มจะได้ผลดีกว่าการแข่งขัน เป็นรายบุคคล เพราะการแข่งขันเป็นรายบุคคลนั้น เด็กเก่งมักจะหลงตน ส่วนเด็กอ่อนมักจะ เกิดปมคอย ดังนั้นอาจารย์ควรจะสนับสนุนให้นักศึกษาช่วยกันทำงาน ทำงานเป็นกลุ่มมีการ วางแผนร่วมกัน สมาชิกยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคลและความสำเร็จของงาน เป็นผล แก่นักศึกษาทั้งกลุ่มแล้ว โอกาสที่จะทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกว่าการชิงดีชิงเด่นนั้นจะน้อย ลงหรือไม่เลย

การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่ออาจารย์พยาบาลทุกสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นไป ในเชิงบวกเป็นส่วนใหญ่ ขอสนับสนุนว่าการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่ออาจารย์พยาบาลเป็น ไปในเชิงบวกได้แก่ อาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาสนใจในการมองปัญหาระหว่างการพยาบาล กับสังคมอยู่เสมอ มีการมอบหมายให้นักศึกษาดูแลผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ³ ซึ่งทำให้นักศึกษาคิดหา วิธีการพยาบาลที่เหมาะสมแก่ผู้ป่วยแต่ละคน อาจารย์พยาบาลกระตุ้นให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วย ตนเอง อาจารย์จะเน้นการพัฒนาการที่เหมาะสมของนักศึกษาเมื่อมีการอภิปราย เขียนรายงาน หรือเมื่อมีการสอบ อาจารย์ยอมรับความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลถ้ามีเหตุผลดี อาจารย์ช่วย ให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเพื่อให้เกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่ดีขึ้น มีการประเมินผลการปฏิบัติ งานของนักศึกษาอย่างมีเงื่อนไข และช่วยนักศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของพยาบาล อย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี³ (Schweer) ได้ตั้งจุดมุ่งหมายของการสอนในคลินิก ไว้ว่า

1. สนับสนุนให้เกิดความคิดอย่างอิสระและสร้างสรรค์
2. ส่งเสริมให้หมั่นทบทวนในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ
3. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
4. ส่งเสริมให้มีความเจริญทางด้านสติปัญญาและวิชาชีพ
5. พัฒนาทักษะทุกด้าน

¹ สุนีย์ ชีระการ, จิตวิทยาการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2524), หน้า 81.

² Karl and Robert, Educational Psychology, pp. 218.

³ Schweer, Creative Teaching in Clinical Nursing, 2 : 41-45.

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จาคอบสัน¹ (Jacobson) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมของครูพยาบาลที่ประทับใจ และไม่ประทับใจกับนักศึกษาพยาบาล ซึ่งสรุปว่า ค่านิยมประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับความประทับใจคือ เมื่อปฏิบัติงานบนเตียงผู้ป่วยครูคอยดูแลช่วยเหลือ เมื่อมีผู้ป่วยหนักหรือสถานการณ์คับขัน คอยสนับสนุนและร่วมมือโดยสม่ำเสมอ

ค่านิยมอื่นทั้งในห้องเรียนและภาคปฏิบัติที่ประทับใจคือ เวลาสอนมีวิธีจูงใจให้นักศึกษาอยากเรียนรู้อุจจกคิด ฉลาดขึ้น ตั้งใจสอน ให้คำวิพากษ์วิจารณ์ในการสร้างสรรค์เสมอ มีความรู้ทันเหตุการณ์ของโลก

เมื่อพิจารณาการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลต่ออาจารย์พยาบาลในเชิงสัมพัทธ์ว่า อาจารย์พยาบาลบางสถาบันการศึกษายังขาดความรู้ความชำนาญในการสอนในคลินิคตามข้อเสนอแนะที่ชเวียร์ (Schweer) กล่าวไว้ข้างต้น อันได้แก่อาจารย์ไม่ให้ออกาสแก่นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอนในคลินิค ทำให้อาจารย์ไม่ทราบว่านักศึกษาต้องการอะไร และพร้อมที่จะเรียนมากน้อยแค่ไหน และอาจารย์บางคนยังมีคนอยู่ในแนวทาง และวิธีการสอนของตัวเองมากเกินไป จนไม่ยอมเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นตามแนวทางที่นักศึกษาคิด และประการสุดท้ายที่นักศึกษามีการรับรู้ต่ออาจารย์พยาบาลในเชิงลบคือ อาจารย์เคร่งครัดต่อการแต่งตัวของนักศึกษาเวลาขึ้นฝึกปฏิบัติงานในคลินิค ซึ่งเรื่องนี้แทบทุกสถาบันการศึกษายพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เหมือนกัน ผู้วิจัยคาดว่านักศึกษาพยาบาลอาจจะเกิดความคับข้องใจ ซึ่งอาจจะจะมีปฏิกิริยาโต้ตอบเพื่อผ่อนคลายความคับข้องใจในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แสดงพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงหรือเอาอย่างกัน มีปฏิกิริยาโต้ตอบที่ก้าวร้าว การเพิกเฉยหรือหลีกเลี่ยง การพึ่งพาคนอื่นหรือการถดถอย ในแต่ละกลุ่มอาจมีปฏิกิริยาโต้ตอบแบบใดแบบหนึ่งหรือหลายแบบก็ได้² เป็นหน้าที่ของอาจารย์พยาบาลที่จะอธิบายถึงสาเหตุที่ห้องเคร่งครัดต่อการแต่งตัวของนักศึกษาในขณะขึ้นฝึกปฏิบัติงานมากกว่าที่จะกล่าวติเตียนและลงโทษเพียงอย่างเดียว การติดต่อสื่อสารกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และเป็นกันเองจะทำให้ทั้งสองฝ่ายเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน อันจะทำให้การเรียนการสอนในคลินิคบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

¹ Jacobson, "Effective Behavior of Teacher of Nursing as Determined by Their Students," Nursing Research, 15 : 218 - 224.

² พันทิพา อุทัยสุข. พื้นฐานการศึกษา, หน้า 184.

เมื่อพิจารณาถึงการรับรู้ของนักศึกษาต่อพยาบาลประจำการทุกสังกัดในกรุงเทพมหานคร จะพบว่าเป็นไปในเชิงบวกเกือบทั้งสิ้น แสดงว่าพยาบาลประจำการส่วนใหญ่ให้ความช่วยเหลือ นักศึกษาเท่าที่จะทำได้ ในความสนใจในการพยาบาลแก่ผู้ป่วย และให้การพยาบาลที่ดีที่สุดเท่าที่เขาจะทำได้ เมื่อนักศึกษาต้องการความช่วยเหลือพยาบาลประจำการจะเป็นที่พึ่งของนักศึกษาได้ พยาบาลประจำการให้ความสนใจในการพยาบาลใหม่ ๆ ที่นักศึกษากำลังศึกษาปฏิบัติอยู่ นักศึกษาจะขอคำแนะนำได้จากพยาบาลประจำการเมื่อมีปัญหากับผู้ป่วย พยาบาลส่วนใหญ่ยอมรับในสิ่งที่นักศึกษาเรียนมา ซึ่งทำให้นักศึกษามีความมั่นใจในการทำงานต่อไป แสดงว่าพยาบาลประจำการนอกจากจะนับพหุศาสตร์ที่ช่วยให้บริการพยาบาลถึงมือผู้ป่วยแล้ว ยังต้องสอนวิธีการแก้ปัญหาในการปฏิบัติพยาบาลแก่นักศึกษา ช่วย เป็นแบบพิมพ์สำหรับนักศึกษา และช่วยให้สามารถ เติบโตและแก้ปัญหาวิชาชีพที่พยาบาลต้องประสบอยู่ภายในระบบงานที่ตนกำลังปฏิบัติ และช่วยให้นักศึกษามีความผูกพันกับวิชาชีพที่เป็นอยู่ในขณะนั้น แต่ก็มีบางข้อที่การรับรู้ของนักศึกษาต่อพยาบาลประจำการ เป็นไปในเชิงลบ ได้แก่ กรณีที่พยาบาลประจำการกระทำความผิดพลาด เขาจะยอมรับผิดเมื่อนักศึกษาบอกเขา เมื่อนักศึกษาพยาบาลต้องการจะทำการพยาบาลบางอย่างแก่ผู้ป่วย แต่ไม่มีผู้ป่วยประเภทนั้นอยู่ในขณะนั้นพยาบาลประจำการส่วนใหญ่จะสอนให้แก่นักศึกษา นักศึกษาจะรู้สึกเครียดมาก เมื่อพยาบาลประจำการจ้องมองดูการทำงานของนักศึกษาตลอดเวลา และพยาบาลประจำการส่วนใหญ่สังเกตการทำงานของนักศึกษาในสิ่งที่เขาจะวิจารณ์นักศึกษาได้เท่านั้น (ข้อ 7, 8, 16 และ 17 ในตารางที่ 4) พยาบาลประจำการจะต้องยอมรับความจริงว่าทักษะในการปฏิบัติงานของนักศึกษาอยู่ในขอบเขตจำกัดตามความรู้ที่ใดเรียนมา ด้วยเหตุนี้อาจมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นได้ง่าย ดังนั้นการดูแลการปฏิบัติงานจะต้อง เริ่มตนด้วยการแนะนำสั่งสอนอธิบายจนเป็นที่เข้าใจดีพร้อมกับทำให้ดูเป็นตัวอย่าง และเมื่อนักศึกษาปฏิบัติพยาบาลควรอยู่ในความควบคุมดูแลจนเป็นที่แน่ใจว่ามีทักษะพอเพียงแล้ว จึงค่อยลดระดับการแนะนำสั่งสอนและตรวจตราดู เพื่อให้ นักศึกษาปฏิบัติงานโดยมีอิสระมากขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาตัวนักศึกษาให้ไปสู่ความเป็นที่พึ่งของตนเอง นอกจากนี้ควรให้ความเข้าใจกับนักศึกษาใหญ่ต้องเกี่ยวกับการแนะนำสั่งสอนและการตรวจตรางานว่าเป็นสิ่งที่จะให้ประโยชน์ทางการเรียนของนักศึกษา และให้ความปลอดภัยแก่ผู้ป่วย เป็นสำคัญ หน้าที่เป็นการคอยจับผิดนักศึกษาไม่ นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือหน้าที่ของพยาบาลประจำการควร เป็นกันเอง สนใจในความต้องการของนักศึกษา และ

ยินดีรับฟังข้อเสนอตลอดจนเต็มใจให้ความช่วยเหลือ เมื่อมีปัญหาที่นักศึกษาไม่สามารถแก้ไข
เองได้ สิ่งเหล่านี้นอกจากจะเป็นการช่วยให้นักศึกษาปฏิบัติงานอย่างราบรื่นแล้วยัง เป็นการ
เสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและพยาบาลประจำการอีกด้วย

เมื่อมีเป้าหมายของการศึกษาพยาบาลที่แน่นอน กลุ่มมีความร่วมมือและเข้าใจซึ่ง
กันและกัน อาจารย์พยาบาลให้ความช่วยเหลือแนะนำ และมีวิธีการสอนการนิเทศแก่นักศึกษา
ที่ดี พยาบาลประจำการให้ความช่วยเหลือ แนะนำการฝึกปฏิบัติงานแก่นักศึกษา เข้าใจใน
บทบาทของตนเองและของนักศึกษา สิ่งเหล่านี้จะพฒณานักศึกษาให้เข้าสู่วิชาชีพได้เป็นอย่างดี
และเสริมสร้างทัศนคติ ความคิดเห็นที่ดีต่อวิชาชีพต่อไป ดังผลการวิจัยข้างต้นที่พบว่านักศึกษา
พยาบาลทุกสังกัดในกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลเป็นไปในเชิงบวกทุกข้อ
(ตารางที่ 5,9,13,17 และ 21)

ขอเสนอแนะ

ก. ขอเสนอแนะสำหรับฝ่ายการศึกษาพยาบาล

1. ผู้บริหารการศึกษาควรจะได้มีการติดต่อประสานงานกับฝ่ายบริการพยาบาล
ในการวางแผนและดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียน การสอน ให้
เหมาะสมระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดจนระยะเวลาที่ใช้ใน
การฝึกปฏิบัติให้เพียงพอกับความต้องการและสอดคล้องกับหลักสูตรการ
พยาบาลที่จัดขึ้น
2. จากผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้อาจารย์พยาบาลเกิดความก้าวหน้า
และแนวทางชีวิตของผู้เรียนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ว่านักศึกษาแต่ละคน
มีการพัฒนาเข้าสู่วิชาชีพได้มากน้อยแค่ไหน การสื่อสาร การพูดคุยกัน
อย่างสม่ำเสมอ การศึกษาป็นหารร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา
พยาบาลตลอดเวลา จะทำให้ทั้งสองฝ่ายเข้าใจถึงความต้องการของ
กันและกัน ถ้าอาจารย์พยาบาลจะทำการวิจัยถึงการรับรู้ต่อสภาพแวดล้อม
ในคตินิยมของนักศึกษาตั้งแต่เริ่มขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย จนกว่านักศึกษา
จะจบจะทำให้อาจารย์สามารถปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียน
การสอนได้ตลอดเวลา อันจะเป็นผลให้นักศึกษาก้าวเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล
ได้เป็นอย่างดี

ข. ข้อเสนอแนะสำหรับฝ่ายบริการพยาบาล

1. ผู้บริหารฝ่ายบริการพยาบาลร่วมกับผู้บริหารฝ่ายการศึกษาควรจะแถลงนโยบายวัตถุประสงค์ ตลอดจนวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนในคลินิกให้พยาบาลประจำการรับทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้พยาบาลประจำการมีความรู้สึกว่าคุณเองมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอันจะเป็นการลดช่องว่างระหว่างฝ่ายบริการและฝ่ายการศึกษาลงด้วย
2. ผู้บริหารการพยาบาลควรจะสนับสนุนให้พยาบาลประจำการได้รับการฝึกอบรมความรู้ใหม่ ๆ อบรม หรือส่งพยาบาลประจำการไปศึกษาต่อ จัดประชุมวิชาการอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้พยาบาลประจำการตื่นตัวต่อการแสวงหาความรู้ตลอดเวลา และทันต่อวิวัฒนาการใหม่ ๆ ทางการศึกษาพยาบาล อันจะเป็นประโยชน์ต่อการถ่ายทอดวิชาความรู้แก่นักศึกษาพยาบาลต่อไป

ค. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ศึกษาประชากรใหม่จำนวนมากขึ้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นตัวอย่างประชากรที่สุ่มมาจากเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้น อาจมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มนักศึกษาพยาบาลในแต่ละภาคได้ เนื่องจากสิ่งแวดล้อมแต่ละภาคแตกต่างกันไป ฉะนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรได้ศึกษาเปรียบเทียบประชากรของแต่ละภาคหรือประชากรในสังกัดเดียวกัน แต่อยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งอาจมีผลทำให้ได้ความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปได้
2. ทำการวิจัยเพิ่มเติมโดยศึกษาตัวแปรเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา อาชีพของบิดามารดา ภูมิฐานะเดิม ศาสนา ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าตัวแปรเหล่านี้ น่าจะมีผลต่อการรับรู้และความคิดเห็นของนักศึกษาด้วย จึงน่าจะเอาตัวแปรเหล่านี้มาศึกษาด้วย
3. ทำการวิจัยสิ่งแวดล้อมตัวอื่น ๆ ในคลินิกที่ไม่ใช่ตัวบุคคล เช่น วิธีการสอนของอาจารย์พยาบาลในคลินิก อุปกรณ์เครื่องใช้ในคลินิก ฯลฯ เพื่อจะศึกษาว่ามีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพหรือไม่ เพื่อผลที่ได้จะนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในคลินิกต่อไป